

Tizenkét év előtti gyilkosság ügyében letartóztattak egy vasuti alkalmazottat és elvált feleségét

A nyomozás adatai szerint arzénrel tették el láb alól Varga Ferenc gazdálkodót

(A Délmagyarország munkatársától) Szerdán délelőtt feltűnően sápadt, középkorú asszonyt és egy vasutas egyenruhát viselő férfit állították a rendőrségen elő Domokos Ferenc dr. rendőrfogalmazóhoz. Nemsokkal később Domokos fogalmazó az előállítottak: Varga István 47 éves MÁV alkalmazott és különváltan élő felesége előtt, gyilkosság bűntettének gyanúja miatt kihirdette előzetes letartóztatásukról szóló végzést. A házaspár letartóztatásával egy 12 év előtti arzénos gyilkosság ügye került napfényre.

Exhumálják Varga Ferenc gazdálkodó holttestét

Tizenkét esztendővel ezelőtt, 1928. szeptember 2-án váratlanul meghalt Varga Ferenc 73 éves Fehértó 284. szám alatti jómódú gazdálkodó. Halála után a szomszédok arról kezdtek beszélni, hogy a gazdálkodót vagyona miatt házartartozói tették el láb alól. A szomszédok pletykái a rendőrség tudomására jutottak, megindították a nyomozást, bizonyítékokat azonban az elhalt gazdálkodó gyanúsított fia és menyje ellen nem tudtak találni. Három hónappal Varga Ferenc halála után névtelen feljelentés futott be a rendőrségre. A levélíró elmondotta, hogy a gazdálkodót arzénrel mérgezték meg. Az exhumálás során a mérge nyomait meg is találták. A vizsgálóbíró ekkor elrendelte Varga holttestének exhumálását. A belső részeket az Országos Bírósági Vegyészeti Intézetnek küldötték meg. A vegyészeti vizsgálattal kiderült, hogy az elhalt belső részei nagymennyiségű arzént tartalmaznak, sőt megtalálták az arzén nyomát a koporsó alatti földben is. Az arzénos gyilkosság körülményeinek megállapítása után széleskörű nyomozás indult a tettesek kézrekerítésére. A szomszédok arról tettek vallomást, hogy az elhalt gazdálkodó rossz viszonyban élt fiával.

Édes volt a leves, a kútya nem ehe'ett az ételmaradékból

A nyomozás során kihallgatták a felsőközponti hatósági orvost is. A hatósági orvos elmondotta, hogy Varga augusztus 20-án járt nála, mert erős gyomorbántalmak kínozták.

— Nem tudom, mi történhetett — mondotta az orvosnak Varga —, de a menyem évek óta először most főzött először édesen. Előzőnap Sándorfalván voltam templomban s mire hazatértem, az ebéd már kész volt, sőt a leves már őtt párolgott az asztalon. Az első falat után éreztem, hogy a leves édes. Szóltam is a menyemnek, aki adott sőt, de a leves továbbra is édes maradt.

Elhangzottak tanúvallomások arról is, hogy Varga Ferenc a vasárnapi ebéd után nyomban rosszul lett. A paprikást már nem is tudta elfogyasztani, a maradékot a kutyának akarta adni, a fia azonban az ételhez rohant kutyát elkergette.

A rendőrségen Varga István és felesége tagadták, hogy bármik közük is lenne apjuk halálához. Tagadásukkal szemben a rendőrség nem tudott terhelő adatokat produkálni, ezért az eljárást 1929-ben az ügyesség megszüntette.

„Be tudnám zárni az uramat...”

Teltek-multak az évek a Varga Ferenc különös halála lassan feledésbe ment. 1934-ben Varga István, aki apja után nagy vagyont örökölt, földjét eladta és a MÁV-hoz ment. A házaspár ekkor Aigner-telepre költözött, ahol új életet kezdett. Az Aigner-telepi kis

házban azonban a férj és feleség között napirányban volt a veszekedés. Az asszony gyakran járt a szomszédokhoz, akiknek elpanaszolta, hogy férje teljesen elhidegült tőle.

— Pedig be tudnám zárni, — mondotta Vargáné egy beszélgetés során a szomszédoknak —, elcsaphatnám a sorát, de akkor, igaz, mögöttem is bezárulna a börtön ajtaja.

Varga István 1935-ben azután törvényesen elvált férjétől és Budapestre költözött, ahol gyárimunkásnak szegődött el.

A bűntudat azonban nem hagyta nyugodni Vargánét. Állandóan apósa haláláról beszélt s amikor ez év júniusában egy szegedi kárpitos segítő ismerőse Budapesten felkereste, ismét felidézte a 12 év előtti napokat. A kárpitossegéd hazajövele után ismerőseinek elmondotta, hogy miket halott Vargánétól.

1928 szeptember — 1940 szeptember...

Ez év szeptember első napjaiban a rendőrség bizalmas jelentés folytán értesült Varga Istvánné elbeszéléséről. Elővették a 12 év előtti

Emlékezés a könyvtáralapító Somogyi kanonokra, akinek már hatvan évvel ezelőtt a „szegedi egyetem” volt az álma

Az 1888-ban királyi szózatra és a polgári erőfeszítés munkája nyomán újraépült Szegeden a „Szeged hálójá” című emléklap megszólatja a fényesszívű nagy magyart, akinek szellemi arcélt talán akkor mintáztuk meg a legkifejezőbbben, ha az említett lap munkatársának — Körössy László dr.-nak — Somogyi Károlyról folytatott beszélgetését eredeti szövegében idézzük itt. Az egykori krónikás mint „A szegediek Széchenyi Ferencé”-ről emlékezik meg az esztergomi főpapról s arra a kérdésre hogy volt-e az alapítás előtt Szegeden. Somogyi, a halk tudós kérdéssel válaszolt:

— Azt kérde, hogy voltam-e az alapítás előtt Szegeden? ... Sohase voltam, sohase láttam, odaváló sem vagyok. Hát akkor miért alapítottam azt a könyvtárt éppen Szeged városában? ...

— Mert Szegednek nagy hivatása van. Szegedért sokat el kell még követnünk, ha a hazáért és nemzetért dolgozni akarunk. Egész életem volt az a könyvtár. Munkám és állásom jövedelmének legnagyobb részét könyvek-re szántam. Összeköttetésbe léptem a legnevezetesebb európai könyvkereskedőkkel és antiquáriusokkal, csak hogy mentül becsesebb gyűjteményre tegyek szert. Könyvtáralapításonak úgy is az volt a legforróbb célja, hogy a haza oltárára szánom, hogy egy szép s nálunk igen ritka kötelességet teljesítsek. Mikor Szeged romjain az egész művelt világ eltűnődött, mikor Szegedért paloták és világhírók segítséget kezdtek nyújtani, már akkor megérlelődött bennem a gondolat, hogy én is hozzájárulok a romok felépítéséhez; oda adom a szegedieknek a könyvtáralapítást.

— Oda is adtam. Szeretettel ajánlottam fel azt, amit legjobban szerettem. Legszebb emlékeim, legmunkásabb napjaim, legvirharosabb küzdelmeim fűznek hozzá.

Ez a meghatott beszélgetés még sok szempontjára rávilágít a könyvtár-alapító nagy lélek nagy álmára: a szellem művelődésének

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

arzénos ügy adatait és a nyomozást ismét megindították. Amikor a rendőrség megfelelő bizonyítékok birtokába került, a budapesti rendőrséggel szeptember 29-én őrizetbe vették Vargánét és ugyanazonnap előállították a szegedi rendőrségre Varga Istvánt is. A különváltan élő házaspár Domokos rendőrfogalmazó által történt kihallgatása alkalmával tagadták, hogy Varga Ferencet ők tették volna el láb alól. Varga előadta, hogy az Aigner-telepiek haragúsnak rá és bosszúból tették a feljelentést. Az asszony szintén teljes ártatlanságával védekezik. A házaspár ellen azonban ezidőszerint számös gyanúok merült föl, úgy, hogy azt hiszik, a gyilkosságot valóban ők követették el. A bizonyítékok alapján szerdán délelőtt Domokos Ferenc dr. rendőrfogalmazó azután kihirdette a házaspár előtt előzetes letartóztatásukról szóló végzést. Varga Istvánt és feleségét még szerdán át is kísérték az ügyészségre. További sorsukról a közeli napokban dönt majd a vizsgálóbíró.

(K. L.)

arra a lehetőségére, amelynek révén „Szeged valódi alföldi főváros lehet, a főváros valódi fogalmával” szemben.

Somogyi Károly már kora ifjúságában életcéllal tüzte ki, hogy nyilvános, közkönyvtárat alapít. Érdekes ismertetést közöl erről Ruszti-Reizner János, a szegedi Somogyi-könyvtár első igazgatója és monográfusa „A szegedi Somogyi-könyvtár” c. művében —, hogy szerény viszonyai mellett, hogy tudott ilyen nagyértékű könyvtárt szerezni. Reizner szerint Somogyi szép családi könyvtárt örökölt édesapjától, aki nemcsak ismert író, de korának kiváló gyűjtője is volt. Somogyi Károly pedig kitűzött célját soha nem tévesztette szem elől. Nélkülözött, mindent inkább megvont magától, csak hogy könyvgyűjtő szenvedélyét kielégíthesse. Könyvek között töltötte minden idejét. Ismerősei, jóbarátai igazi örömet csak egy-egy ritkább és értékesebb mű ajándékozásával tudtak neki szerezni. 1861-ben, midőn pozsonyi kanonoknak nevezték ki, budapesti Márton-utcai szerény lakásának minden zuga könyvekkel volt megtöltve s már akkor nagybecsű volt e magánkönyvtár. Mint pozsonyi, majd mint esztergomi kanonok még szívósabban gyűjtött. Koronás főeknek, államférfiaknak, főpapoknak, tudósoknak kalapács alá kerülő könyvtáraiból ritka becsű példányokat szerzett meg.

A gyűjtemény egykorú szakértőinek jelentése szerint „a könyvtár nemcsak a kötetek számát, hanem főleg összeállításának természetét tekintve, oly nagy értékkel bír, amely magánosok által gyűjtött könyvtárak csak a legkritikább esetben rendelkeznek. Az általános műveltség és az egyetemes tudományosság nagy forráskészletei és segédmunkái mellett minden tudományok, alig egy-kettő (a természettudomány, technológia és orvosi tudomány) kivételével oly gazdagon vannak képviselve, hogy a szakértői tanulmányaihoz és irodalmi

CZÁJA CIRKUSZ Valéria-téren

a legutóbbi évek leghatalmasabb műsorával!

Az előadások sorrendje:

Minden este 8'15-kor. Szombaton 2 előadás, d. u. 4 órakor és este 8'15-kor, Vasárnap 3 előadás; d. u. 4 és 6, este 8'15-kor.